

Улаанбаатар, Монгол
5-р сарын 28, 2014

Монгол улсын ОУИТБС-ын Тайлан: Олон нийтэд илүү хүртээмжтэй болгох нь

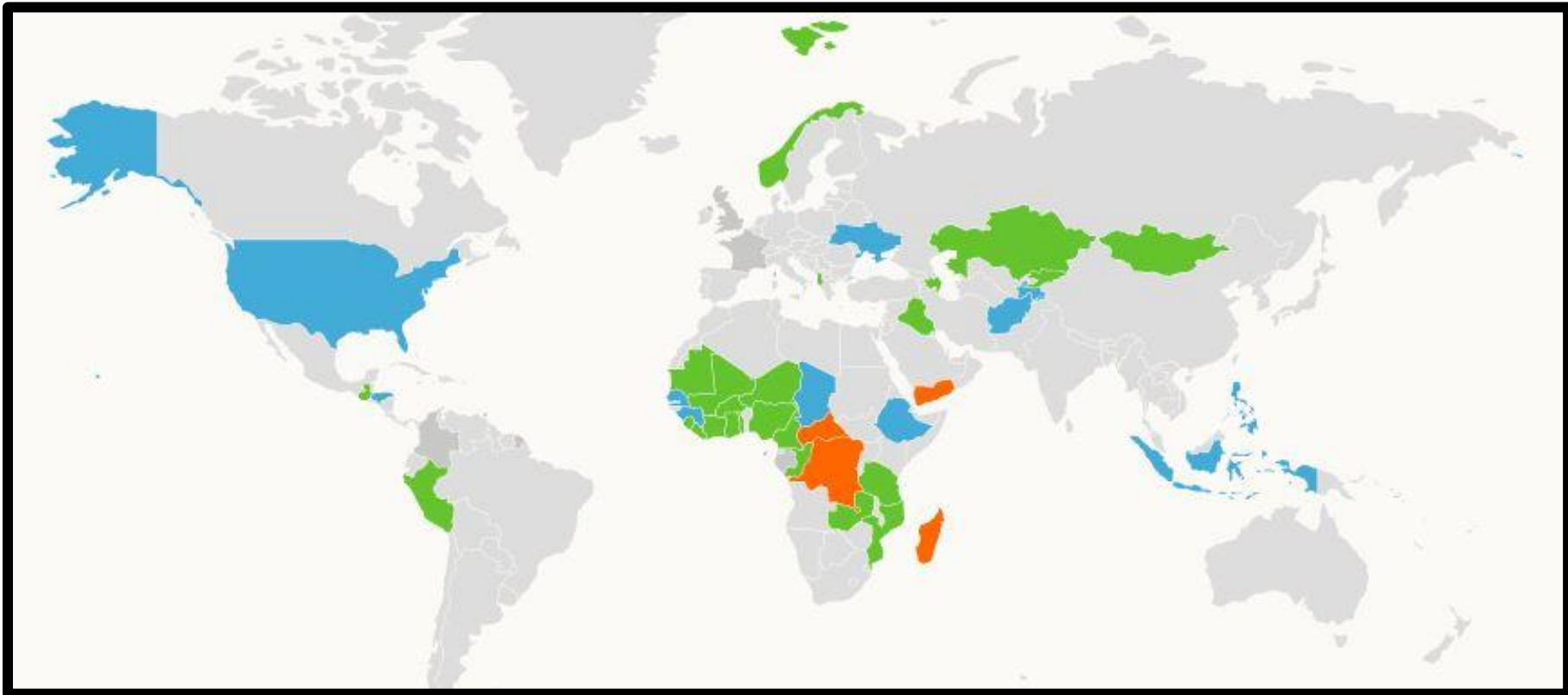

THE UNIVERSITY OF BRITISH COLUMBIA

MASTER OF ARTS ASIA PACIFIC POLICY STUDIES
INSTITUTE OF ASIAN RESEARCH

■ Канадын Бритиш Колумбын Их сургууль & ОҮИТБС Төсөл

- **2014 1-р сар**
 - Азийн улс төрийн бодлого судлал ба уул уурхайн инженерийн оюутнуудын бүлэг бүрдэв
 - Уул уурхайн салбарын эдийн засаг ба нийгэмд үзүүлэх нөлөөний талаарх судалгаа хэлэлцүүлэг
- **2-р сар**
 - ОҮИТБС гадаадын олон оронд хэрхэн хэрэгжиж, ямар байдалтай байгаа талаарх хэлэлцүүлэг
 - ОҮИТБС тайлан
- **3-р сар**
 - Монгол улс дахь ОҮИТБС судалж эхлэв
 - Оюутнууд бүлэгт хуваагдаж, тайлангийн өөр өөр хэсэг дээр ажиллаж эхлэв
 - Хэлэлцүүлгийн үр дүнд тайланг хялбарчилж эмхтгэл бичихээр болов
 - Судалгаа боловсруулагдаж Монголын ТББ руу явуулав
- **4-р сар**
 - Бие дааж хийсэн тайлангуудыг нэгтгэн хянав
 - Эмхтгэл ба тайланг боловсруулав

EITI Countries Investigated in Individual Country Reports

Afghanistan

Cameroon

Ghana

Indonesia

Kazakhstan

Kyrgyz Republic

Mozambique

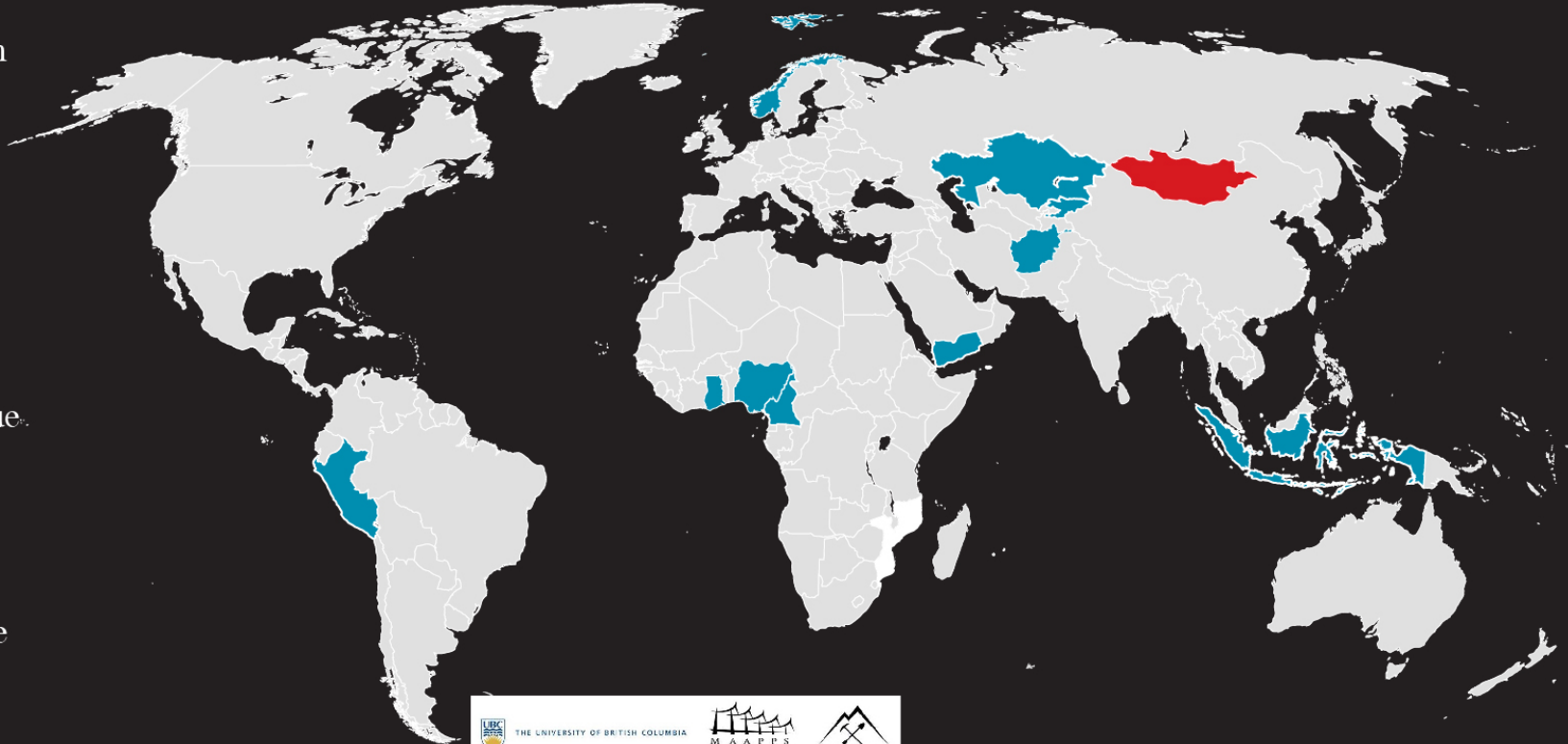
Nigeria

Norway

Peru

Timor Leste

Yemen

1. Тайлангийн мэдээллийн хүртээмжтэй байдал

- Тайлангийн бичвэр их, мэдээлэл авахад хүндрэлтэй
- Мэргэжлийн бус жирийн иргэд мэдээллийг ойлгож уншихад хүндрэлтэй
- Сүүлийн жилүүдийн тайлангууд нь өмнөх жилийнхтэй харьцуулахад ахиц дэвшил гарч байна
- Мэдээлэл, зурагт хуудас бүхий тараах материал ашиглах нь илүү үр дүнтэй (Жишээ нь: бидний бэлтгэсэн товхимол)
- Тайланг хэрэглэгчдэд тохируулан өөр өөр түвшиний мэдээлэл бэлтгэн гаргах

2. Тайлан нь олон нийтэд төдийлөн хүрч, мэдээлэл өгч чаддаггүй

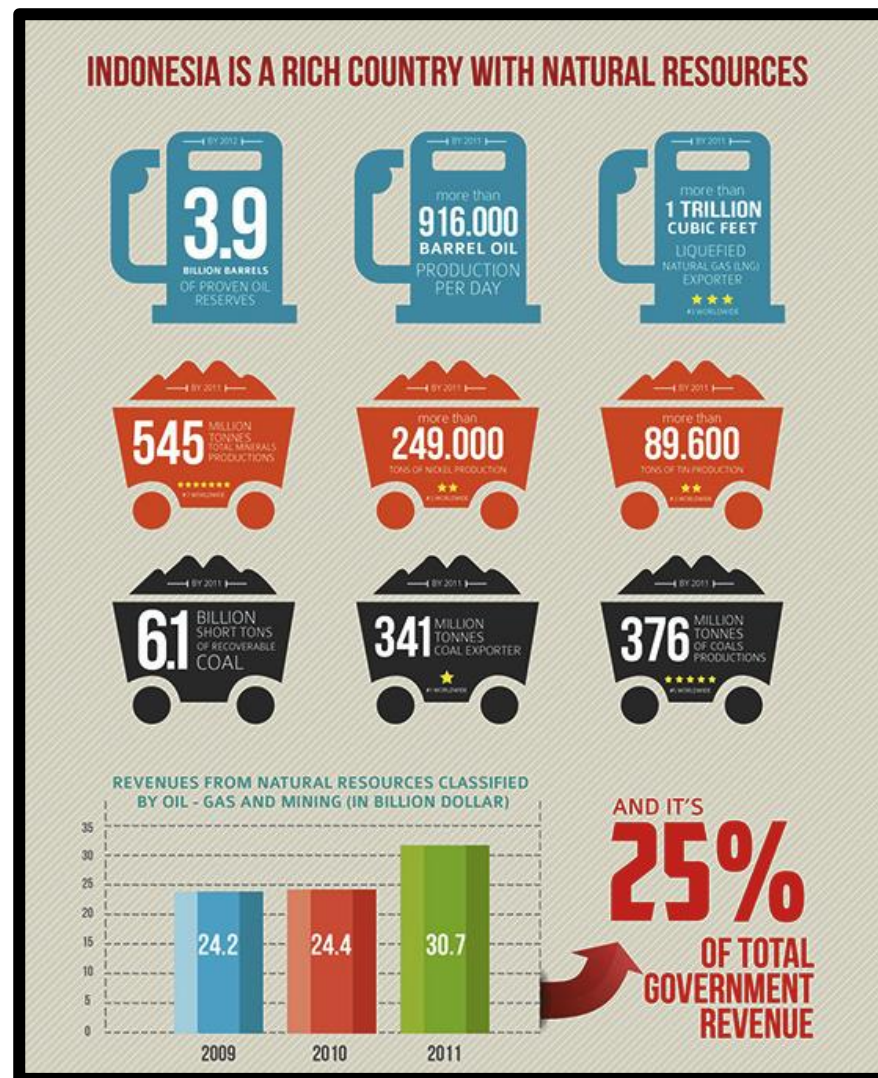
- Жирийн ард иргэд ОҮИТБС-ын талаарх ямар нэг мэдээлэл байхгүй
- Хэдийгээр ОҮИТБС жирийн иргэдийн асуудалд хамгийн хэрэгцээтэй мэдээллийг агуулдаг ч иргэдэд тодорхой ойлголт байдаггүй

3. Тухайн жилийн тайлан хэтэрхий хожуу буюу 1 жилийн дараа олон нийтэд ил болдог нь мэдээллийн үнэ цэнээ алдагдахад хүргэдэг

- дор хаяж нэг жилийн хоцрогдолтой мэдээлэл нийтлэгддэг
- Хоцрогдсон мэдээ
- Олон нийтийн оролцоог идэвхитэй байлгах хүндрэлтэй

Мэдээллийг дүрслэх

- Өөр аргаар статистикийг ойлгуулах
- Ойлгоход хялбар мэдээлэл
- ОУИТБС хялбаршуулж 2-3 хуудастай дүгнэлт тайлан гаргах
- Мэдээллийн график

Олон нийтийн мэдэллийн хэрэгслийг ашиглах

- Газрын тосны талаархи утасны аппликейшн-Норвеги улс
- Зурагтны хөтөлбөрүүд-Киргиз улс
- “EITI Kingdom of the Mouse”-
[youtube/EITIM](https://www.youtube.com/watch?v=EITIM)

Олон нийтийн сонирхлыг идэвхижүүлэн татах

- Тайлан нийтлэгдэх хооронд олон нийтийн оролцоог идэвхитэй байлгах
- Орон нутгаар явж нутгийн иргэдэд ОУИТБС талаархи мэдээлэл хүргэх

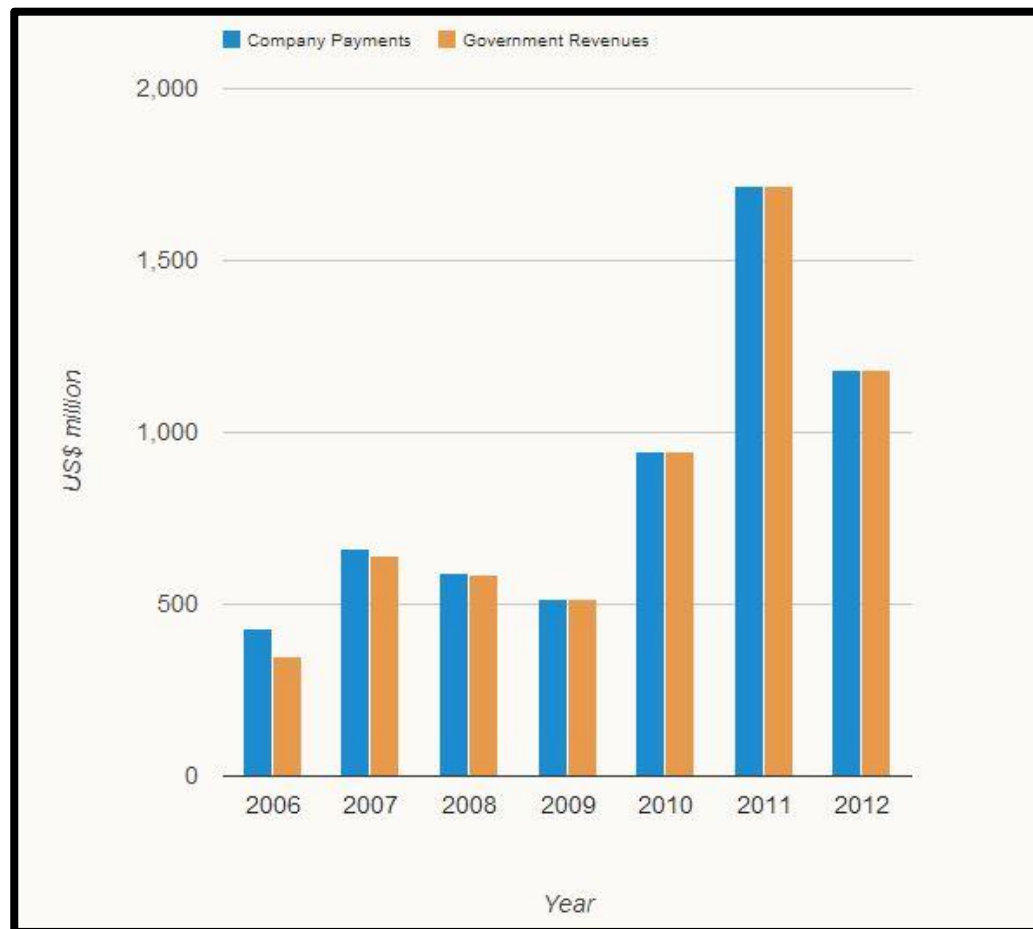

II ХЭСЭГ

ОҮИТБС Монголд

- Монгол улс тайлангаа 7 жилийн туршид гаргаж байсан ба 2010 онд **“Шаардлагыг бүрэн хангасан орон”**-оор хүлээн зөвшөөрөгдсөн
- Тайланд оролцож буй компаниудын тоо нэмэгдсээр байгаа

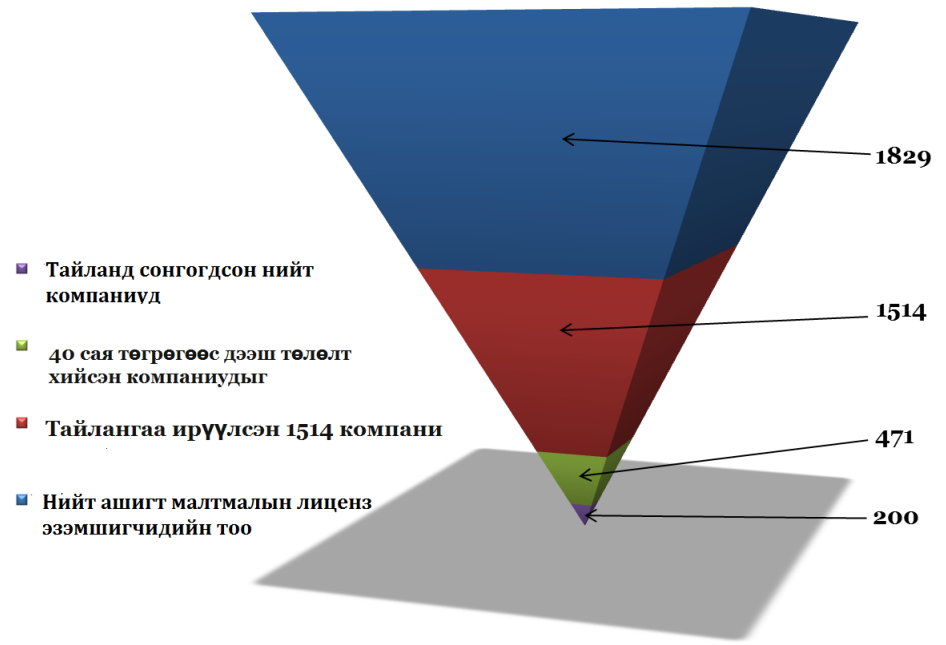
Сонирхолын бүлгүүд

- Сүүлдэж нийтлэгдсэн тайлантай ажиллах нь
 - Дор хаяж 1 жилийн дараа гардаг
 - Сайжруулах арга замууд
 - Мэдээллийг хэрхэн үр дүнтэй ашиглах вэ?
- Бусад салбарт үзүүлэх нөлөө
 - Хэрхэн үнэн зөвөөр үнэлэх вэ?
- Монгол ажилчдын хувь

Компаниуд

- Нэгтгэл тайланд улсын болон орон нутгийн төсөвт **40 сая төгрөгнөөс** дээш хэмжээний татвар, төлбөр, хураамж төлсөн олборлох үйлдвэрлэл эрхэлдэг компаниудыг хамруулсан.
- Үүний дагуу 2011 оны нэгтгэл тайланд 200 компанийг хамруулахаар сонгосон байна.
- Уг компаниуд нь тайланд хамрагдсан нийт компаниудын зөвхөн 13 %-ыг эзэлсэн
- ОУИТБС тайланд тусгагдсан нийт орлогын 65% - г томоохон таван компани, 80% гариуг томоохон арван компани бүрдүүлсэн байна.

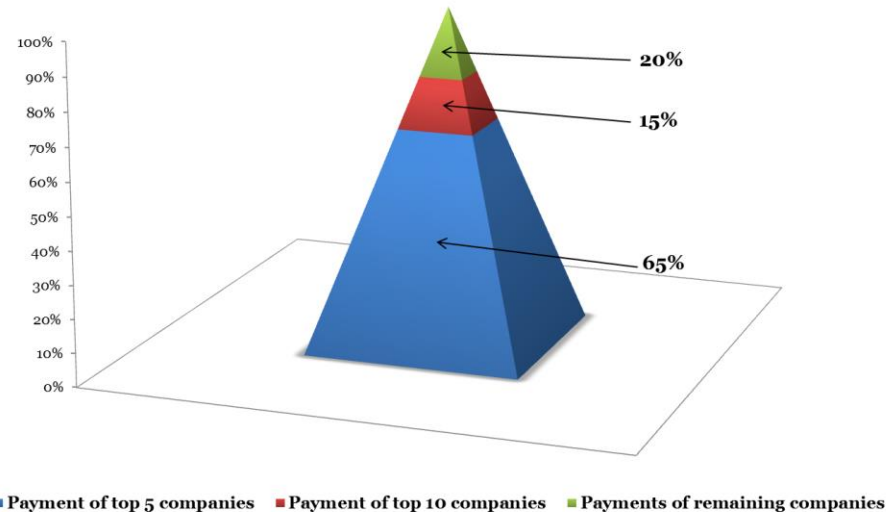
Нэгтгэл тайланд хамрагдсан компаниудын орлогын төлөлт, 2012

ОҮИТБС Монголд: компаниуд

- Нийт орлогын 65% таван том компаниудаас орж ирдэг ба орлогын нийт 80% арван том компаниудаас тус тус орж ирдэг байна

Payments of reconciled companies, 2012

Төлбөр болон орлогын хэмжээний зөрүү

2012 онд шийдэгдээгүй зөрүүний хэмжээ нийт 361 сая төгрөг буюу ЗГ-ын зүгээс тайлагнасан үндсэн төлбөрийн дүнгийн 0,02%-тай тэнцүү байв.

Зөрүү үүсэхэд нөлөөлж буй 4 үндсэн шалтгаан:

- Татварын хэмжээ төрийн байгууллага тус бүрээр гардаггүй
- Татварын хэмжээ компани тус бүрээр гардаггүй
- Олборлох компаниудын зүгээс төлсөн төлбөрийн мэдээллийг орхигдуулах
- Компаниуд ОУИТБС тайлан гаргах үүргээ биелүүлээгүй.

Зөрүү 2006-2012			(сая төгрөг-р)
Тайлан т жил	Компаниу д	Анхны зөрүү	Шийдвэрлэгдээгүй зөрүү
2006	25	-96,827	25,094
2007	38	-23,442	775
2008	46	-47,508	431
2009	101	-266,508	58,2
2010	150	-11,133	0,36
2011	200	-477,553	74,6
2012	200	-150,374	361

Төлбөр болон орлогын хэмжээний зөрүү

2012 онд шийдэгдээгүй зөрүүний хэмжээ нийт 361 сая төгрөг буюу ЗГ-ын зүгээс тайлагнасан үндсэн төлбөрийн дүнгийн 0,02%-тай тэнцүү байв.

Зөрүү үүсэхэд нөлөөлж буй 4 үндсэн шалтгаан:

- Татварын хэмжээ төрийн байгууллага тус бүрээр гардаггүй
- Татварын хэмжээ компани тус бүрээр гардаггүй
- Олборлох компаниудын зүгээс төлсөн төлбөрийн мэдээллийг орхигдуулах
- Компаниуд ОУИТБС тайлан гаргах үүргээ биелүүлээгүй.

Зөрүү 2006-2012			(сая төгрөг-р)
Тайлант жил	Компаниуд	Анхны зөрүү	Шийдвэрлэгдээгүй зөрүү
2006	25	-96,827	25,094
2007	38	-23,442	775
2008	46	-47,508	431
2009	101	-266,508	58,2
2010	150	-11,133	0,36
2011	200	-477,553	74,6
2012	200	-150,374	361

ЭМХТГЭЛ ба санал асуулга

Reconciliation Process

Payments of Reconciled Companies, 2012

In order to improve reporting efficiency, Mongolia's EITI National Council and Multi-Stakeholder Group targets only companies making total payments over 10 million MNT for reconciliation. In 2012, 471 companies exceeded the threshold. From this list, 200 companies were selected for reconciliation. It is unclear however, how this selection process was conducted.

The number of companies undergoing reconciliation represents only 13% of those that submitted EITI reports. As indicated in the 2012 EITI report, Mongolia's total extractive industry revenues are not listed, making it difficult to determine whether the reported revenue contained in the EITI report represents a significant portion of revenue generated by the industry.

Among the total revenue of the 200 companies covered in the EITI report, 65% of revenue was reported by the top five companies alone. Over 80% was reported by the top 10 companies.

Sectors of Activity

The 200 companies reviewed by the EITI reconciliation reports operate in a variety of sectors.

Exploration activity accounts for by far the greatest share of company activity by sector. Gold and coal operations follow a distant second.

In terms of payments reported by sector, coal accounts for almost double the payments of exploration. Despite representing almost 25% of operating companies, gold only accounts for only a small portion of overall payments.

The disparity between company activity and payments reported suggests that the coal sector is concentrated in fewer highly productive operations that contribute significant payments to government. In contrast, the more speculative exploration sector does not contribute a proportional amount of payments due to a lack of applicable taxes and royalties, and despite being highly active in the country.

Discrepancies

EITI Report Year	Companies Included	Initial Difference	Final Unresolved Difference (Net)
2006	16	-20,817	37,761
2007	17	3,144	773
2008	45	47,307	811
2009	25	206,263	23.2
2010	42	1,687	86
2011	212	-12,721	71.6
2012	200	-25,871	851

The reconciliation process is divided into three main steps:

- The 200 companies selected for reconciliation report their payments while government entities report revenue figures to an independent auditor to detect possible errors;
- Company payment and government revenue figures are reported to the EITI Working Group; and
- After adjusted figures are agreed upon by the EITI Working Group, final payment and revenue figures are reported and unresolved discrepancies are established.

In 2012, unresolved discrepancies amounted to approximately 361 million MNT or, 0.02% of the total payments declared by the government. A number of factors contribute to these discrepancies, the four most prominent being:

- Taxes not reported by government entity;
- Taxes not reported by company;
- Missing extractive company detail by payment; and
- Company failing to submit EITI reporting template.

The EITI Multi-Stakeholder Working Group take steps to ensure that the government and relevant agencies act on lessons learned and address the causes of discrepancies. However, many of the recommendations contained in past EITI reports have still not been fully implemented. A number of unresolved discrepancies are related to a lack of government agency capacity, a non-centralized payment system, and Mongolia's tax and legal environments. Financial discrepancies could be minimized in the future if government authorities and the EITI National Council work together to implement recommendations in a more timely manner.

Payments of reconciled companies, 2012

2. The top 10 companies of the Extractive Industry Transparency Initiative (EITI) in Mongolia

Year	Top 5	Top 10	Percentage	Total Revenue
2012	43	8	80%	21M
2011	8	1	90%	31M
2010	8	1	90%	40M
2009	8	1	90%	40M
2008	8	1	90%	40M
2007	8	1	90%	40M
2006	8	1	90%	40M

Payments of reconciled companies, 2011

3. The top 10 companies of the Extractive Industry Transparency Initiative (EITI) in Mongolia

Year	Top 5	Top 10	Percentage	Total Revenue
2011	8	1	90%	31M
2010	8	1	90%	40M
2009	8	1	90%	40M
2008	8	1	90%	40M
2007	8	1	90%	40M
2006	8	1	90%	40M

ДүГНЭЛТ

Улаанбаатар, Монгол
5 сарын 28, 2014

Thank you! Баярлалаа!

blogs.ubc.ca/maapps

THE UNIVERSITY OF BRITISH COLUMBIA

MASTER OF ARTS ASIA PACIFIC POLICY STUDIES
INSTITUTE OF ASIAN RESEARCH

